

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL

ELEANOR SHARPSTON

prezentate la 22 decembrie 2008¹

1. Această cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Conseil d'État (Franța) se referă la accesul la informațiile privind locația unei serii de testări de diseminare de organisme modificate genetic (denumite în continuare „OMG”) în condițiile în care autoritățile consideră că ar putea exista un risc pentru ordinea publică dacă această informație ar fi comunicată.

3. Primarul nu a răspuns acestei cereri. Prin urmare, domnul Azelvandre s-a adresat Comisiei pentru accesul la documentele administrative. Comisia a emis un aviz favorabil privind comunicarea avizului către public și a primei pagini din scrisoarea de însoțire a prefectului, însă s-a pronunțat împotriva comunicării unei copii a fișei de implantare pe parcele și a hărții de localizare a testărilor de diseminare de OMG-uri, pentru motivul că o astfel de comunicare ar aduce atingere secretului vieții private și securității exploatanților agricoli în cauză. Comisia a declarat inadmisibilă cererea prin care se urmărea comunicarea fișelor de informare privind diseminările care au loc în anul 2004.

Situația de fapt

2. În luna aprilie 2004, domnul Azelvandre i-a solicitat primarului comunei Sausheim să îi comunice, pentru fiecare testare de diseminare de OMG-uri care are loc pe teritoriul acestei comune, avizul către public, fișa de implantare² și scrisoarea prefectului de însoțire. Domnul Azelvandre a solicitat totodată fișele de informare pentru orice nouă testare de diseminare de OMG-uri care ar avea loc pe teritoriul comunei în anul 2004.

4. Primarul a transmis în mod corespunzător avizele către public privind cele cinci testări de diseminare de OMG-uri efectuate deja pe teritoriul acestei comune, precum și scrisorile prefectului de însoțire a două dintre aceste avize. Prin urmare, domnul Azelvandre a sesizat tribunal administrativ de Strasbourg (Tribunalul Administrativ din Strasbourg) care a anulat decizia implicită a primarului de refuz al comunicării scrisorilor prefectului aferente celorlalte trei testări de diseminare de OMG-uri și a fișelor de implantare (cu excepția informațiilor nominale) privind toate cele cinci testări și a emis un ordin prin care îl obligă pe primarul comunei să îi comunice documentele sus-menționate.

1 — Limba originală: engleza.

2 — În limba franceză „fiche d'implantation”.

5. Commune de Sausheim a sesizat Conseil d'État (Consiliul de Stat) cu un recurs împotriva hotărârii tribunalului. Conseil d'État a adresat următoarele întrebări Curții:

mațiile despre mediu [și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului] ⁴ ori al unui principiu general de drept comunitar?”

„1) Prin «locul în care se va produce diseminarea organismelor modificate genetic», care, potrivit articolului 19 din Directiva 90/220/CEE a Consiliului din 23 aprilie 1990 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic ³, nu poate să rămână confidențial, trebuie să se înțeleagă parcela înscrisă în registrul cadastral sau o zonă geografică mai extinsă ce corespunde fie comunei pe teritoriul căreia intervine diseminarea, fie unei zone și mai întinse (canton, departament)?

Considerații introductive

Reglementarea aplicabilă

2) În ipoteza în care prin acest loc trebuie să se înțeleagă parcela înscrisă în registrul cadastral, poate fi opusă comunicării datelor cadastrale privind locația diseminării o rezervă prin care se urmărește protecția ordinii publice sau a altor secrete protejate prin lege, în temeiul articolului 95 [CE] sau în temeiul Directivei 2003/4/CE [a Parlamentului European și a Consiliului] din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la infor-

6. Domnul Azelvandre a formulat cererea sa în luna aprilie 2004. La momentul respectiv, Directiva 90/220 fusese înlocuită prin Directiva 2001/18/CE ⁵, iar Directiva 2003/4 nu o înlocuise încă pe cea care a precedat-o, și anume Directiva 90/313/CEE ⁶ a Consiliului.

7. Așadar, sugerăm ca, în răspunsul la întrebările adresate de Conseil d'État, Curtea să își

3 — JO L 117, p. 15.

4 — JO L 41, p. 26, Ediție specială, 15/vol. 9, p. 200.

5 — Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului (JO L 106, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 7, p. 75).

6 — Directiva 90/313/CEE a Consiliului din 7 iunie 1990 privind libertatea de acces la informații în domeniul mediului (JO L 158, p. 56).

întemeieze răspunsurile pe Directivele 2001/18⁷ și 90/313⁸. După cum va reieși în mod clar în continuare, dat fiind că în mare parte nu există diferențe între dispozițiile relevante ale primelor și ale celor din urmă directive, opiniile exprimate aici s-ar aplica, *mutatis mutandis*, Directivelor 90/220 și 2003/4.

care figurează în anexa III B la aceeași directivă.

Cadrul juridic

Tipul de diseminare

8. Atât din modul de redactare a deciziei de trimitere, cât și din dosarul procedurii naționale reiese că diseminările în cauză sunt testări de diseminare care intră în domeniul de aplicare al părții B din Directiva 2001/18.

Dispozițiile tratatului

10. Articolul 95 alineatul (4) CE prevede:

9. În plus, instanța de trimitere a furnizat Curții numerele de identificare ale acestor testări de diseminare. Rapoartele acestor testări⁹ indică faptul că testările privesc porumbul care reprezintă o „plantă superioară”, astfel cum este definită în anexa III la Directiva 2001/18, aparținând grupului taxonomic spermatofite (plante cu semințe). Prin urmare, informațiile solicitate notificatorului în cursul procedurii de autorizare sunt cele

„În cazul în care, după adoptarea de către Consiliu [...] a unei măsuri de armonizare, un stat membru consideră necesară menținerea dispozițiilor de drept intern justificate de cerințele importante prevăzute la articolul 30 [CE] [...], acesta adresează Comisiei o notificare, indicând motivele menținerii acestor dispoziții.”

11. Justificările prevăzute la articolul 30 CE includ siguranța publică, protecția sănătății și a vieții persoanelor și conservarea plantelor, precum și protecția proprietății industriale și comerciale.

7 — În locul Directivei 90/220.

8 — În locul Directivei 2003/4.

9 — Disponibile la adresa de internet: http://www.ogm.gouv.fr/experimentations/evaluation_scientifique/cgb/avis_rapports/rapport_activite_1998/rapport_activite_1998.pdf.

Directiva 2001/18

pentru a se limita contactul acestora cu populația în general și cu mediul și pentru a asigura un nivel ridicat de siguranță a acestora.”

12. Directiva 2001/18 reglementează diseminarea OMG-urilor în mediu¹⁰. Aceasta stabilește procedura care trebuie urmată pentru efectuarea diseminării deliberate de OMG-uri în mediu.

15. Această descriere cuprinde testările de diseminare de OMG-uri.

13. Articolul 1 prevede că obiectivul directivei este „acela de a armoniza actele cu putere de lege și actele administrative ale statelor membre și de a proteja sănătatea umană și mediul în cazul în care [...] se efectuează diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic [...]”.

14. Articolul 2 alineatul (3) definește „diseminarea deliberată” ca fiind:

16. Directiva 2001/18 cuprinde patru părți și o serie de anexe. Partea A definește obligațiile impuse statelor membre atunci când autorizează diseminarea deliberată de OMG-uri în mediu. Părțile B și C conțin dispoziții care prevăd în mod detaliat procedura de autorizare pentru diseminarea deliberată în alte scopuri decât introducerea pe piață (partea B) și introducerea pe piață a OMG-urilor ca produse în sine sau componente ale altor produse (partea C). Partea D conține o serie de dispoziții finale care, precum cele din partea A, sunt de aplicare generală. Anexele conferă detalii mai specifice cu privire la obligațiile impuse în cuprinsul directivei.

„[...] orice introducere intenționată în mediu a unui OMG sau a unei combinații de OMG-uri pentru care nu s-au luat măsuri de izolare

17. În partea A, articolul 4 prevede procedura generală de autorizare pe care trebuie să o

10 — Directiva 2001/18 a abrogat Directiva 90/220 începând cu data de 17 octombrie 2002.

urmeze orice notficator. În particular, acesta prevede:

„(1) [...] OMG-urile pot fi diseminate în mod deliberat sau introduse pe piață numai în conformitate cu partea B sau C.

(2) Înainte de a înainta o notificare conform părții B sau C, orice persoană efectuează o evaluare a riscului ecologic. Informațiile care pot fi necesare pentru efectuarea testării riscului ecologic sunt prevăzute la anexa III. [...]

[...]

(4) Statele membre desemnează autoritatea competentă sau autoritățile responsabile pentru respectarea cerințelor prezentei directive. Autoritatea competentă examinează notificările prezentate conform părților B și C cu privire la îndeplinirea prevederilor din prezenta directivă și dacă evaluarea prevăzută la alineatul (2) este adecvată.

[...]”

18. Partea B definește procedura standard de autorizare pentru notificatorii care intenționează să efectueze, printre altele, testări de diseminare de OMG-uri. Procedura este detaliată la articolul 6. Dispozițiile relevante ale acestui articol sunt formulate astfel:

„(1) Fără a aduce atingere articolului 5 [care privește substanțe medicamentoase și compuși de uz uman], înainte de a pune în aplicare diseminarea deliberată a unui OMG sau a unei combinații de OMG-uri, orice persoană trebuie să notifice autorității competente a statului membru pe teritoriul căruia urmează să aibă loc diseminarea.

(2) Notificarea menționată la alineatul (1) include:

(a) un dosar tehnic care să cuprindă informația specificată la anexa III, necesar pentru realizarea testării riscului ecologic ce poate fi provocat de diseminarea deliberată a unui OMG sau a unei combinații de OMG-uri [...]

[...]

(8) Notificatorul poate continua diseminarea doar când a primit autorizația scrisă din partea autorității competente și în conformitate cu orice condiție prevăzută de autorizația respectivă.

(2) Notificatorul poate indica informațiile din notificarea înaintată în conformitate cu prezenta directivă, a căror dezvăluire poate afecta poziția competitivă a acestuia și care, prin urmare, trebuie tratate în mod confidențial. În astfel de cazuri, se impune prezentarea unei confirmări verificabile.

[...]”

19. Partea D din Directiva 2001/18 conține două dispoziții, articolul 25 și articolul 31 alineatul (3), care impun obligații autorităților naționale cu privire la informațiile obținute în cursul procedurii de autorizare.

(3) Autoritatea competentă, după consultarea notificatorului, hotărăște care dintre informații sunt confidențiale și informează notificatorul cu privire la hotărârile luate.

20. Articolul 25 se referă la confidențialitatea informațiilor furnizate autorităților competente în cadrul procedurii prevăzute în partea B. Acesta prevede:

(4) În niciun caz, informațiile următoare înaintate în conformitate cu [printre altele articolul 6] nu rămân confidențiale:

„(1) Comisia și autoritățile competente nu divulgă părților terțe nicio informație confidențială notificată sau schimbată în conformitate cu prezenta directivă și apără drepturile de proprietate intelectuală în ceea ce privește datele primite.

— [...] locația diseminării [...]”¹¹.

11 — Această dispoziție corespunde articolului 19 din Directiva 90/220 pe care se întemeiază prima întrebare adresată Curții de Conseil d'État. Dispozițiile pertinente de drept material nu au fost modificate.

21. Articolul 31 alineatul (3) din Directiva 2001/18 impune o obligație de publicitate statelor membre. Acesta prevede:

informațiile care trebuie să figureze în notificări cu privire la diseminările de plante superioare modificate genetic.

„Fără a aduce atingere alineatului (2) și punctului A.7 din anexa IV^[12]:

- (a) statele membre stabilesc registre publice în care se înregistrează locația diseminării OMG-urilor conform părții B;
23. Secțiunea E din anexa III B enumeră informațiile cu privire la terenul ales pentru diseminare pe care autoritățile naționale competente trebuie să le solicite. În particular, punctul 1 din secțiunea E precizează că notificatorul trebuie să comunice „[a]mplasarea și mărimea terenului (terenurilor) pentru diseminare”¹³.

[...]”

Directiva 90/313

22. În ceea ce privește anexele la Directiva 2001/18, numai anexa III la aceasta are legătură cu prezenta trimitere preliminară. Această anexă precizează informațiile care trebuie notificate autorităților naționale în cursul procedurii de autorizare. Anexa III cuprinde două părți. Partea A enumeră informațiile care trebuie transmise în cazul în care notificarea se referă la OMG-uri, altele decât plantele superioare. Partea B enumeră

24. La momentul faptelor din acțiunea principală, Directiva 90/313 reglementa accesul la informații în domeniul mediului deținute de autoritățile unui stat membru¹⁴.

12 — Care privesc notificările prevăzute în partea C din aceeași directivă.

13 — În schimb, dispoziția III secțiunea B punctul 1 din anexa III A la Directiva 2001/18, care enumeră informațiile privind locația care trebuie furnizate în cazul unei cereri referitoare la un OMG, altul decât o plantă superioară, utilizează formula „amplasarea geografică și planul sub formă de caroiaj al terenului (terenurilor) [ale diseminărilor preconizate]”. Această formulă este utilizată și de Directiva 90/220.

14 — Aceasta a fost înlocuită cu Directiva 2003/4 începând cu data de 14 februarie 2005.

25. Articolul 1 din această directivă prevede că obiectivul său este acela „de a asigura libertatea accesului la informația din domeniul mediului deținută de autoritățile publice, precum și difuzarea ei, și de a stabili termenii de bază și condițiile în care o astfel de informație ar trebui să fie disponibilă”. [traducere neoficială]

26. Articolul 2 litera (a) din aceeași directivă definește domeniul de aplicare al acesteia. Acesta prevede:

27. Articolul 3 din Directiva 90/313 stabilește cadrul în care statele membre trebuie să permită accesul la informațiile despre mediu. Acesta are următorul cuprins:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prevăzute în prezentul articol, statele membre asigură că autoritățile publice au obligația de a pune informațiile referitoare la mediu la dispoziția oricărei persoane fizice sau juridice, la cererea sa și fără obligația de a-și justifica interesul.

[...]

„În sensul prezentei directive:

(2) Statele membre pot adopta dispoziții pe baza cărora să refuze să dea curs unei cereri de informații în cazul în care această cerere ar afecta:

(a) «informație despre mediu» reprezintă orice informație [...] cu privire la starea apei, aerului, solului, faunei, florei, teritoriului și zonelor naturale și cu privire la activități [...] sau măsuri care le afectează sau le pot afecta negativ și la activități sau măsuri destinate să le protejeze, inclusiv măsuri administrative și programe de management ecologic”. [traducere neoficială]

[...]

— siguranța publică;

[...]

Prima întrebare

- datele a căror dezvăluire ar avea mai curând drept efect aducerea unei atingeri mediului vizat de acestea.

[...]” [traducere neoficială]

30. Directiva 2001/18 nu reprezintă o directivă privind accesul la informații. Scopul său principal este acela de a furniza un cadru legislativ armonizat în care statele membre să poată autoriza diseminări de OMG-urilor în mediu. Aceasta stabilește criterii de evaluare de la caz la caz a potențialelor riscuri ce rezultă. Măsurile prevăzute de directivă sunt menite să asigure dezvoltarea sigură (și eficientă) a produselor industriale care utilizează OMG-uri¹⁵.

Procedura

28. Commune de Sausheim, guvernele francez, elen, olandez și polonez, precum și Comisia au prezentat observații scrise și orale în cadrul ședinței din 14 octombrie 2008.

Analiză

29. Întrebările formulate urmăresc să clarifice modul în care directivele care reglementează diseminarea în mediu a OMG-urilor interacționează cu directivele care prevăd accesul la informații despre mediu privind aceste diseminări.

31. În acest scop, directiva obligă orice persoană care dorește să efectueze o diseminare să furnizeze informații autorităților competente ale statelor membre în care diseminarea preconizată ar avea loc. Scopul acestei informări este de a permite autorităților să efectueze o evaluare eficientă a riscurilor înainte de a decide cu privire la autorizarea notficatorului de a pune OMG-urile în contact cu mediul.

15 — A se vedea considerentul (7) al Directivei 2001/18.

32. Din momentul în care autoritățile dispun de informațiile necesare pentru adoptarea unei decizii în cunoștință de cauză cu privire la autorizarea diseminării și au adoptat această decizie, Directiva 2001/18 impune anumite obligații secundare acestora, referitoare la utilizarea ulterioară a informațiilor furnizate de notificator.

33. Una dintre aceste obligații este cea de informare a publicului¹⁶. Cu toate acestea, obligația de informare a publicului este mai degrabă o obligație accesorie decât una care se naște în mod independent.

34. Vom examina în continuare mai în detaliu structura și conținutul directivei.

35. Persoanele care doresc să disemineze OMG-uri în mediu sunt obligate, conform articolului 6, să notifice aceasta autorităților naționale competente și să prezinte un dosar cu informații pentru ca aceste autorități să decidă în cunoștință de cauză cu privire la autorizarea diseminării.

16 — Considerentele Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publică în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu (2161 UNTS 447) ilustrează în mod categoric principiul conform căruia transparența este preferabilă chiar dacă majoritatea publicului nu este compusă din specialiști în domeniul științelor.

36. Articolul 6 din Directiva 2001/18 face trimitere la anexa III la aceasta. Anexa menționată enumeră informațiile pe care trebuie să le furnizeze notificatorul. Aceasta include, printre altele, informații cu privire la locația diseminării.

37. În speță, textul anexei III B la aceeași directivă este cel relevant¹⁷.

38. Secțiunea E punctul 1 din anexa III B la directiva menționată prevede că notificatorul trebuie să comunice autoritățile competente cu privire la „[a]mplasarea și mărimea terenului (terenurilor) pentru diseminare”.

39. În timp de anexa III A (care se aplică OMG-urilor, altele decât plantele superioare) prevede că notificatorul trebuie să informeze autoritățile competente cu privire la „amplasarea geografică și planul” terenurilor preconizate pentru diseminare, anexa III B pare să confere o definiție mai puțin specifică.

40. Considerăm că explicația rezidă în scopul dosarului de notificare. Notificatorul trebuie să furnizeze autorităților competente informațiile pe care acestea le solicită în vederea

17 — A se vedea punctele 8 și 9 de mai sus.

efectuării unei evaluări a riscului ecologic înainte de a autoriza diseminarea ¹⁸.

41. Nivelul concret al detaliilor de care vor avea nevoie aceste autorități va varia de la caz la caz ¹⁹. În anumite cazuri, este posibil să se efectueze o evaluare a riscului ecologic satisfăcătoare în cazul în care se comunică cantonul sau comuna ca locații ale diseminării. În alte cazuri, numai coordonatele exacte ar fi suficiente ²⁰.

42. Directiva 2001/18 conține dispoziții accesorii care reglementează utilizarea ulterioară a informațiilor necesare pentru efectuarea unei evaluări a riscului ecologic, de îndată ce autoritățile naționale competente au obținut aceste informații și, dacă este cazul, au autorizat diseminarea ²¹.

43. Articolul 25 din Directiva 2001/18 prevede un număr de motive pe care notificatorul le poate invoca pentru a solicita autorităților naționale să nu divulge informațiile pe care le-a furnizat în cursul procedurii de autorizare, informații evocate la articolul 6 din aceeași directivă și detaliate în anexa III la aceasta.

44. Articolul 25 alineatul (4) menționat definește limitele acestui drept la protecție. În special, acesta indică faptul că, *în niciun caz*, „locația diseminării” nu rămâne confidențială.

45. În opinia noastră, termenul „locația diseminării” prevăzut la articolul 25 constituie o formulă descriptivă care trebuie înțeleasă ca făcând referire la informațiile privind locația solicitate de autoritățile naționale pentru a efectua evaluarea riscului ecologic în cursul procedurii de autorizare în fiecare caz în parte.

18 — A se vedea articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2001/18.

19 — Abordarea de la caz la caz este reflectată în considerentele (18) și (19).

20 — Guvernul olandez arată în mod întemeiat că gradul de precizie cu care poate fi definită o locație nu corespunde în mod necesar referinței cadastrale a unei parcele. O „parcelă” poate fi mică sau destul de mare. Nomenclatura variază între statele membre. Aceste elemente confirmă faptul că anexa III B trebuie înțeleasă ca prescriind gradul de specificitate al locației prin referirea la ceea ce este necesar pentru evaluarea riscului ecologic.

21 — Două dintre aceste dispoziții, articolele 9 și 24, se aplică fără a aduce atingere articolului 25. Aceste dispoziții sunt, așadar, lipsite de pertinență în scopul prezentei trimiteri preliminare.

46. Întrucât articolul 25 este de aplicabilitate generală, este logic, prin urmare, ca articolul 25 alineatul (4) să folosească termenul

generic „locația diseminării” pentru a cuprinde atât situațiile în care o locație mai puțin precisă este suficientă pentru a efectua evaluarea riscului ecologic, cât și situațiile în care trebuie furnizate amplasarea geografică și planul²².

47. Prin urmare, nu putem admite ca termenul „locație” să lase statelor membre o marjă de apreciere care să le permită să găsească un echilibru între siguranța publică și dreptul publicului de acces la informație²³.

48. Articolul 25 alineatul (4) din Directiva 2001/18 trebuie înțeles în sensul că statul membru este obligat să divulge orice informație deținută în privința locației, în aplicarea anexei III la aceeași directivă. În general, obligația impusă de Directiva 2001/18 autorităților naționale competente este aceea de a face publice informațiile primite pentru a efectua evaluarea riscului ecologic și pentru a autoriza diseminarea [sub rezerva doar a

motivelor specifice de confidențialitate prevăzute la articolul 25 alineatul (1)].

49. Interpretarea pe care o propunem are două consecințe. În primul rând, autoritățile naționale nu pot fi obligate să divulge informațiile de care nu dispun²⁴. În al doilea rând, dacă aceste autorități obțin informații (chiar și în cursul procedurii de autorizare) care nu sunt necesare evaluării riscului ecologic, aceste informații nu intră în domeniul de aplicare al anexei III și, prin urmare, în temeiul Directivei 2001/18, nu se impune comunicarea acestora unui solicitant²⁵.

50. Articolul 25 din Directiva 2001/18 nu poate fi interpretat în sensul că funcționează ca un filtru cu privire la comunicarea informațiilor referitoare la locație. Considerăm că articolul 25 menționat trebuie înțeles după cum urmează. Articolul 25 alineatul (1) impune Comisiei și autorităților competente din statele membre două obligații: o obligație de a nu divulga către terți „nicio informație confidențială notificată sau schimbată în conformitate cu prezenta directivă” și o obligație de a apăra drepturile de proprietate intelectuală în ceea ce privește datele primite. Articolul 25 alineatele (2) și (3) definește procedura prin care se stabilește conținutul datelor care trebuie astfel protejate. Rezultă

22 — Diferitele versiuni lingvistice ale Directivei 2001/18 tind să indice o utilizare sistematică a unui termen generic la articolul 25 alineatul (4). A se vedea, de exemplu, versiunile olandeză, franceză, germană, engleză și spaniolă, care se referă mai degrabă la locul sau la locația diseminării decât să indice în mod specific situl sau siturile de diseminare.

23 — Prin urmare, nu achiesăm la susținerea guvernului francez potrivit căreia simplul fapt că majoritatea statelor membre au ales să divulge numai locația mai extinsă a diseminării demonstrează că intenția legiuitorului a fost aceea ca articolul 25 alineatul (4) să fie interpretat ca presupunând o marjă de apreciere.

24 — Informațiile pe care acestea trebuie să le dețină sunt determinate de obligația statului membru de a-și îndeplini în mod eficient sarcinile de evaluare a riscului pentru mediu.

25 — Acestea pot fi însă obligate să le comunice în temeiul Directivei 90/313; a se vedea mai jos punctul 58 și următoarele.

că, în aplicarea acestei proceduri, autoritățile competente își exercită puterea de apreciere²⁶. Exercițarea puterii de apreciere denotă într-o oarecare măsură exercitarea unei puteri discreționare.

51. Dimpotrivă, articolul 25 alineatul (4) prevede în mod expres informațiile care *nu pot* rămâne confidențiale. În acest caz, exercitarea unei puteri discreționare sau de apreciere este exclusă. Autoritățile naționale nu dobândesc dreptul de a filtra informațiile enumerate la articolul 25 alineatul (4) și de a decide ce părți (de exemplu) din planurile de monitorizare a OMG-urilor și de răspuns în caz de urgență nu trebuie divulgate. Dimpotrivă, li se indică în mod expres că „în niciun caz” aceste informații nu rămân confidențiale. În opinia noastră, în cazul în care autoritățile competente au primit, în cadrul procedurii de notificare, informații în vederea efectuării evaluării riscului ecologic care intră într-o categorie identificată la articolul 25 alineatul (4), acestea nu dispun de o putere discreționară în privința modalității de tratare a acestor informații. Ele nu pot rămâne confidențiale.

52. Opinia că, în special, locația diseminării nu poate în niciun caz să rămână confidențială mai este susținută și de examinarea termenilor articolului 31 alineatul (3) litera (a) din

Directiva 2001/18. Această dispoziție impune statelor membre „[să stabilească] registre publice în care se înregistrează locația diseminării OMG-urilor conform părții B”²⁷. În mod evident, ar fi imposibilă respectarea acestei obligații dacă informațiile cu privire la locația diseminării ar putea beneficia de confidențialitatea prevăzută la articolul 25 alineatul (1) din aceeași directivă.

53. Concluzionăm că, în temeiul Directivelor 90/220 și 2001/18, autoritățile competente din statele membre sunt obligate să plaseze în domeniul public informațiile cu privire la locația diseminărilor, cu același grad de precizie ca și cel necesar în vederea efectuării evaluării riscului ecologic conform procedurii de autorizare.

A doua întrebare

54. Spre deosebire de Directiva 2001/18 (care se referă în principal la procedurile de autorizare a diseminărilor de OMG-uri în condiții de siguranță), obiectivul specific al Directivei 90/313, după cum sugerează titlul său, este de a permite publicului accesul la informații în domeniul mediului deținute de

26 — A se vedea termenii din articolul 25 alineatul (3): „hotărăște care dintre informații sunt confidențiale”.

27 — Termenul „locația diseminării” prevăzut la articolul 31 ar trebui interpretat, conform principiilor aplicate pentru interpretarea termenului prevăzut la articolul 25 alineatul (4), ca referindu-se la locația pe care notificatorul trebuie să o comunice, conform anexei III, autorităților naționale competente.

autoritățile naționale. Sistemul directivei facilitează accesul la informații prevăzând totodată un număr de derogări care permit statelor membre, în anumite circumstanțe, să refuze divulgarea unor astfel de informații.

Acest argument nu reflectă nici structura Directivei 2001/18, nici modul în care aceasta interacționează cu directivele privind accesul la informațiile despre mediu²⁹.

55. Obiectivul acestor directive este de a permite accesul la informații care altfel *nu ar fi* divulgate²⁸.

56. Un stat membru nu poate invoca dispozițiile Directivelor 90/313 și 2003/4 pentru a refuza accesul la informații care ar face parte din domeniul public în aplicarea dispozițiilor Directivelor 2001/18 și 90/220.

57. Prin urmare, respingem argumentul invocat de Commune de Sausheim și de guvernele francez, elen și polonez că articolul 25 din Directiva 2001/18 prevede anumite motive pentru restrângerea divulgării (proprietatea intelectuală, concurența, interesele economice ale notificatorului), pe când articolul 3 din Directiva 90/313 prevede alte motive (printre altele, siguranța publică).

58. În cazul în care autoritățile dintr-un stat membru dispun de mai multe informații decât cele pe care sunt obligate, conform Directivei 2001/18, să le divulge, Directiva 90/313 devine relevantă³⁰. O cerere de acces la astfel de informații poate fi formulată în temeiul dispozițiilor naționale de transpunere a Directivei 90/313.

59. Cu toate acestea, un stat membru poate invoca motivele enumerate la articolul 3 alineatul (2) din Directiva 90/313 pentru a justifica refuzul de a divulga informații cu

28 — A se vedea primul, al doilea, al cincilea și al nouălea considerent ale Directivei 90/313.

29 — A se vedea în plus punctele 55-58 din Concluziile prezentate în cauza Heinrich (C-345/06, pendinte în fața Curții), în care exprimăm opinii similare cu privire la relația structurală dintre articolul 254 CE și Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76).

30 — Să presupunem, de exemplu, că nu era necesară, în scopul evaluării riscului ecologic, cunoașterea coordonatelor geografice ale testărilor de diseminare preconizate, dar că notificatorul a comunicat oricum aceste coordonate în cursul procedurii de solicitare, conform anexei III B la Directiva 2001/18.

privire la locația diseminării, în măsura în care sunt îndeplinite celelalte cerințe prevăzute de acest articol. În opinia noastră, restricția întemeiată pe motive de siguranță publică [unul dintre motivele identificate la articolul 3 alineatul (2)] ar acoperi circumstanțele în care divulgarea locației precise ar conduce la distrugerea nelegală a acesteia.

60. Suntem conștienți de faptul că interpretarea propusă nu va lăsa, în anumite circumstanțe, statelor membre interesate decât posibilitatea divulgării locației exacte a diseminării. În cadrul ședinței, guvernele francez și olandez au amintit Curții că divulgarea detaliată a locației poate conduce la distrugerea recoltelor. Dacă astfel de acțiuni s-ar înmulți, dezvoltarea OMG-urilor ar încetini. Cele două guverne au afirmat că măsuri de pedepsire adoptate *post factum*, precum sancțiuni penale pentru distrugerea recoltelor, nu sunt în mod necesar eficiente împotriva ecologiștilor fanatici.

61. Conferirea accesului la informații poate presupune acceptarea unor riscuri sporite de siguranță scăzută. Îi revine legiuitorului comunitar și acesta are libertatea de a ajusta echilibrul dintre promovarea dezvoltării recoltelor de OMG-uri și întărirea accesului publicului la informațiile despre mediu dacă experiența sugerează că echilibrul actual nu este funcțional.

62. În plus, articolul 95 CE³¹ permite unui stat membru care se confruntă cu probleme deosebit de grave privind menținerea ordinii publice să prevadă limite mai stricte în ceea ce privește accesul publicului la informații detaliate referitoare la diseminarea OMG-urilor în mediu. Dacă un stat membru ar exercita această opțiune și ar divulga în mod sistematic o locație mai puțin precisă, orice informație mai detaliată pe care acesta ar reține-o ar intra în domeniul de aplicare al Directivei 90/313. Atunci statul în cauză ar putea refuza divulgarea acestei informații în temeiul excepției privind siguranța publică prevăzută de aceste directive.

63. Orice stat membru care dorește să mențină măsuri naționale în acest sens trebuie totuși să urmeze procedura obligatorie prevăzută la articolul 95 CE. Guvernul francez nu s-a prevalat de această posibilitate³².

64. În sfârșit, nu avem cunoștință despre vreun principiu general de drept comunitar pe care autoritățile naționale competente să se poată întemeia pentru a justifica refuzul de a divulga informațiile în cauză. Niciun astfel de principiu nu a fost menționat, și cu atât mai puțin invocat, în cursul procedurii de vreuna dintre părțile care au prezentat observații.

31 — Temeiul juridic al Directivei 2001/18. Directiva 90/200 se întemeie pe articolul 100 A din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 95 CE).

32 — De fapt constatăm că legiuitorul francez a adoptat recent Legea nr. 2008-595 din 25 iunie 2008 (JORF nr. 148 din 26 iunie 2008, p. 10218), care obligă autoritățile naționale să divulge localizarea exactă a diseminării OMG-urilor.

Concluzie

65. Prin urmare, sugărăm Curții să răspundă celor două întrebări formulate de Conseil d'État după cum urmează:

- „1) «Locul» în care se va produce diseminarea organismelor modificate genetic, care, potrivit articolului 25 din Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, nu poate să rămână confidențial, corespunde zonei indicate în notificarea adresată autorităților competente ale statului membru în cadrul procedurii prevăzute la articolul 6 din această directivă.
- 2) Statele membre nu pot invoca excepții întemeiate pe protecția siguranței publice prevăzute în Directiva 90/313/CEE a Consiliului din 7 iunie 1990 privind libertatea de acces la informații în domeniul mediului pentru a refuza divulgarea informațiilor cu privire la locația a cărei divulgare este obligatorie în temeiul Directivei 2001/18.”